

Asia: VN/18405/2020

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi jalkineiden ja tekstiilituotteiden vaatimustenmukaisuudesta, eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleistä

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Suomen Tekstiili & Muoti ry:n lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi jalkineiden ja tekstiilituotteiden vaatimustenmukaisuudesta, eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

Suomen Tekstiili & Muoti ry neuvoo ja kouluttaa jäsenyrityksiään aktiivisesti tekstiilituotteiden merkintöihin liittyvissä kysymyksissä. Vastaanotamme neuvontapyyntöjä erittäin paljon myös yrityksiltä ja muilta sidosryhmiltä, jotka eivät kuulu Suomen Tekstiili & Muoti ry:n jäsenistöön ja joille emme tästä syystä voi tarjota neuvontapalvelujamme.

Lain soveltamisala ja tarkoitus, suhde muuhun lainsäädäntöön ja määritelmät (1 luku)

-

Merkintävelvollisuus sekä nimityksiä, selosteita ja merkintöjä koskevat vaatimukset (2 luku)

-

Seuraamusmaksu (3 luku)

Ehdotetun lain arvioidaan tehostavan tekstiilituotteiden merkintöjen markkinavalvontaa sekä siten myös parantavan niitä koskevien vaatimusten noudattamista.

Tällä hetkellä tietoa ja neuvontaa tekstiilituotteiden merkinnöistä ei tarjota riittävästi ja kaikille yrityksille tasapuolisesti markkinavalvonnasta vastaavan viranomaisen toimesta. Tästä syytä

pidämme kohtuuttomana, että tekstiilimerkintäasetuksen vaatimustenvastaisuudesta voitaisiin määrätä seuraamusmaksuja tekstiilialalla toimiville yrityksille. Sen sijaan yrityksiä tulisi ensisijaisesti ohjata korjaamaan puutteet merkinnöissä ja varmistaa, että tekstiilimerkintäasetusta on osattu tulkita oikein. Lisäksi tulee varmistaa, että markkinavalvonnasta vastaavalla viranomaisella on riittävät resurssit yritysten neuvontapalveluihin. Näkemyksemme mukaan suurin syy virheellisiin tuotemerkintöihin tekstiilituotteissa johtuu nimenomaan tiedon puutteesta sekä tekstiilimerkintäasetuksen tulkintavaikeuksista.

Pidämme lisäksi tärkeänä, että tekstiilituotteiden markkinavalvonta kohdistuu tasapuolisesti myös niihin talouden toimijoihin, jotka myyvät tekstiilituotteitaan verkkokaupassa kohdistuen markkinointitoimenpiteitään Suomen markkinoille. Mikäli tätä tasapuolisuutta ei voida noudattaa, heikentää tämä suomalaisten yritysten kilpailuasetelmaa, jos uuden lain myötä vaatimustenvastaisista tuotemerkinnöistä määrättäisiin seuraamusmaksuja.

Tekstiilimerkintäasetuksessa lisäksi säädetään uusien kuitunimien hakemisesta. Tekstiilituotteissa ei saa käyttää muita kuin tekstiilimerkintäasetuksen liitteessä I lueteltuja kuitunimiä. Tällä hetkellä uuden kuitunimen hakuprosessi EU:ssa on yrityksille kohtuuttoman pitkä ja monivaiheinen. Jopa kaksi vuotta kestävä hakuprosessi hankaloittaa merkittävästi uusien, ekologisten kuitujen saattamista markkinoille. Suomi on johtavassa asemassa uusien selluloosapohjaisten tekstiilikuitujen kehittämisessä. Jotta näiden kuitujen osalta päästään kaupalliseen vaiheeseen, tulee olla mahdollista myydä tekstiilituotteita ilman seuraamusmaksuja.

Mikäli vastoin näkemystämme markkinavalvontaviranomaiselle uuden lain myötä annetaan valtuudet määrätä seuraamusmaksuja, esitämme toissijaisesti, että seuraamusmaksun määrä tulisi olla enintään 1000 euroa nyt ehdotetun 5000 euron sijaan. Katsomme, että enintään 1000 euron seuraamusmaksukatto olisi oikeassa suhteessa mahdollisten merkintärikkomusten vakavuusasteeseen, laatuun ja haitallisuuteen nähden ja täyttäisi seuraamukselta edellytetyt säädösvaatimukset. Näkemyksemme mukaan elintarvikelain mukaista enintään 5000 euron seuraamusmaksua ei voi tässä yhteydessä käyttää vertailukohtana, koska elintarvike- ja tekstiilitoimialat eroavat toisistaan merkittävästi ja mahdollisista tekstiilimerkintärikkomuksista aiheutuneiden seurausten vakavuusaste on keskimäärin lievempi kuin elintarvikepuolella. Lisäksi on tärkeää edelleen korostaa sitä, että vähäisistä rikkomuksista ei tulisi seurata sanktioita vaan viranomaisen neuvontavelvollisuuden tulisi aina olla ensisijainen puuttumismekanismi.

Mikäli uuden lain voimaantulo on 1.1.2022, toivomme, että yrityksille turvataan riittävä siirtymäaika tehdä tarvittavat muutokset tuotteiden merkintöihin. Siirtymäajassa on hyvä huomioida tekstiili- ja vaatetusosalalle tyypilliset mallistojen pitkät tuotannolliset aikataulut.

Pylkkänen Katri
Suomen Tekstiili & Muoti ry